

การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคา ที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

Providing an Offence of Stockpiling Controlled Goods and Selling Over
priced Products as the Predicate Offence in Accordance with
the Anti-Money Laundering Act

เนตรดาว ลิมวงศ์ทอง¹ และวรรณวิภา เมืองถ้ำ²
Netdaw Limwongtong and Wanwipa Muangtham

Received: July 8, 2020

Revised: August 25, 2020

Accepted: August 30, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความผิดให้เป็นความผิดมูลฐาน 2) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด 3) ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดครอบคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้เป็นองค์ประกอบของความผิดมูลฐาน และ 4) เสนอข้อเสนอนี้เกี่ยวกับการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน ผลการวิจัย พบว่า 1) การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 2) กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินสามารถลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินที่ได้รับจากการกระทำความผิดมูลฐาน ทำให้สามารถขยายขอบเขตการลงโทษทางอาญาได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระทำความผิดในรูปแบบองค์กรอาชญากรรม 3) ควรกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่มีมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป และที่มีลักษณะเป็นการค้าเป็นความผิดมูลฐาน และ 4) เสนอให้กำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

¹⁻² มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; Sukhothai Thammathirat Open University

Corresponding author, e-mail. limwongtong@gmail.com, Tel. 088 046 2647

คำสำคัญ : กักตุนสินค้า สินค้าควบคุม จำหน่ายสินค้าเกินราคา ความผิดมูลฐาน ฟอกเงิน

Abstract

This academic objective 1) studying legal measures in order to define any offences as the predicate offence 2) studying legal measures on criminal offence proceedings of stockpiling controlled goods and selling overpriced products 3) studying legal measures not only determination an offence of stockpiling controlled goods and selling overpriced products as the serious crime and also defining the protection framework for people rights and liberties as a part of the predicate offence and 4) proposing an offence of stockpiling controlled goods and selling overpriced products as the predicate offence under the anti-money laundering act. The research findings revealed that 1) an offence of stockpiling controlled goods and selling overpriced products is according to the definition procedure of the predicate offence under the anti-money laundering act 2) the anti-money laundering law can punish people who commit an offence of the anti-money laundering from the predicate offence which lead to better expand the scope of criminal penalties, especially such as a criminal organization 3) an offence of stockpiling controlled goods and selling overpriced products in case of commercial offence with value more than 500,000 bath can be defined as the predicate offence and 4) an offence of stockpiling controlled goods and selling overpriced products can be proposed as the predicate offence accordance with the anti-money laundering act.

Keywords: Stockpiling goods, controlled goods, Selling overpriced products, Predicate, Anti-money laundering

บทนำ

ในอดีตเมื่อมีภาวะสงครามหรือมีการจลาจลภายในประเทศเกิดขึ้น มักมีผู้ฉวยกักตุนสินค้าและทำการค้าโดยหากำไรเกินสมควรในสินค้าซึ่งราษฎรจำเป็นต้องซื้อใช้สอย เป็นเหตุให้ราษฎรส่วนมากได้รับความเดือดร้อน (กมลชัย เวทีบุรณะ, 2558) รัฐจึงต้องเข้ามาแทรกแซงการกำหนดราคาสินค้าของเอกชนโดยการตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พุทธศักราช 2480 และใน พ.ศ. 2490 ได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2490 โดยยกเลิกพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พุทธศักราช 2480 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2516 ประเทศไทยประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นอย่างมากประกอบกับราคาน้ำมันในตลาดโลกที่สูงขึ้น ทำให้ราคาสินค้ามีการปรับเพิ่มขึ้น รัฐบาลในช่วงเวลานั้นจึงได้มีการเสนอให้ตราพระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2517 ต่อมากลุ่มธุรกิจชนชั้นกลางเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจการแข่งขันในตลาดและความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้ป้องกันการแข่งขันจึงนำไปสู่การปรับปรุง

กฎหมายดังกล่าว โดยตราเป็นพระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 ขึ้นมา เพื่อควบคุมการกำหนดราคาสินค้าที่ไม่เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดทางเศรษฐกิจ

กระทั่งปี พ.ศ. 2542 มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 โดยการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดโดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีความไม่เหมาะสม เพราะมีสาระเป็นสองส่วน คือ การกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาด ซึ่งทั้งสองส่วนมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายแตกต่างกัน แต่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้เพียงองค์กรเดียว ดังนั้น สมควรแยกบทบัญญัติและองค์กรที่ทำหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดราคาสินค้าและการป้องกันการผูกขาดออกจากกันเพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับบทบัญญัติเดิมในส่วนของ การกำหนดราคาสินค้ายังไม่ชัดเจนและเหมาะสม สมควรปรับปรุงเสียใหม่ให้ชัดเจนขึ้น และได้ตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 ขึ้น โดยแยกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการป้องกันการผูกขาดมาตราเป็นกฎหมายโดยเฉพาะเพื่อกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม

นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบันก็เป็นเวลากว่า 20 ปี ปัญหาการค้าโดยหากำไรเกินควรก็ยังไม่หมดไป โดยจะเห็นได้จากเมื่อปี พ.ศ. 2553 เกิดปัญหาน้ำมันปาล์มขาดตลาด เนื่องจากปัญหาภัยแล้งส่งผลให้ผลปาล์มออกน้อยกว่าปกติ ทำให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งความต้องการใช้เพื่อบริโภคและนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตไบโอดีเซล ผู้ประกอบธุรกิจได้ปรับราคาน้ำมันปาล์มบรรจุขวดขึ้น จากขวดละ 38 บาทต่อลิตร เป็น 47 บาทต่อลิตร ทะลุกรอบเพดานควบคุมที่กระทรวงพาณิชย์กำหนดให้ขายในราคา 42 บาทต่อลิตร (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) กระทรวงพาณิชย์ได้ทำการออกตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์ม พบว่าผู้ผลิตรายใหญ่ 1 ราย กักตุนน้ำมันปาล์มขวดไว้ถึง 1 ล้านขวด โดยผลิตตั้งแต่วันที่เดือนมิถุนายน 2553 แต่ไม่ยอมนำออกมาจำหน่าย ซึ่งเข้าข่ายเป็นการกักตุนสินค้า เพราะก่อนหน้านี้ผู้ผลิตได้แจ้งว่าไม่มีสต็อกเหลืออยู่ โดยอ้างว่าน้ำมันปาล์มดิบขาดแคลน (สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ), 2554) นอกจากนี้ในปัจจุบันทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยได้ประสบปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) กระทรวงสาธารณสุขได้แนะนำให้ใส่หน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการติดเชื้อ และแนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์ในการทำความสะอาดมือ ทำให้ประชาชนมีความต้องการซื้อหน้ากากอนามัยและผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์เป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน กลุ่มผู้ประกอบการจึงถือโอกาสกักตุนหน้ากากอนามัย และผลิตภัณฑ์แอลกอฮอล์แล้วนำมาจำหน่ายในราคาแพงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ทำให้ประชาชนทั่วไปได้รับความเดือดร้อน โดยจะเห็นได้จากกรณีที่เกิดขึ้นจริงดังนี้

เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2563 คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการได้กำหนดให้หน้ากากอนามัยและผลิตภัณฑ์ที่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนประกอบเพื่อสุขอนามัยสำหรับมือเป็นสินค้าควบคุม (คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ, 2563) และต่อมาเมื่อวันที่ 5

มีนาคม 2563 ได้กำหนดให้ผู้จำหน่ายหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ (Surgical Mask) ที่ผลิตภายในประเทศ จำหน่ายปลีกในราคา (รวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว) ไม่สูงกว่าชั้นละ 2.50 บาท (คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ, 2563) หากจำหน่ายในราคาสูงกว่านี้ถือว่ากระทำความผิด

แต่อย่างไรก็ดี แม้จะมีการกำหนดราคาของสินค้าไว้แล้ว แต่ก็พบว่ามีผู้กระทำความผิด โดยเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2563 กระทรวงพาณิชย์ได้รายงานผลการจับกุมสินค้าอุปโภคบริโภค และเวชภัณฑ์ โดยสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดจำหน่ายหน้ากากอนามัยแพนเกินจริงทั้งชายผ่านแอปพลิเคชันไลน์และร้านค้าทั่วไป รวม 276 ราย ราคาจำหน่ายหน้ากากอนามัยผ่านแอปพลิเคชันไลน์ กล่องละ 50 ชิ้น พบว่าจำหน่ายในราคาถ่วงละ 770 บาท (เฉลี่ยชิ้นละ 15.40 บาท) ซึ่งสูงกว่าราคาควบคุม 6 เท่า จึงแจ้งข้อหากระทำความผิดจำหน่ายหน้ากากอนามัยเกินราคาควบคุม และจำหน่ายแพนเกินราคาสมควร ตามมาตรา 25 และ 29 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2563) ต่อมาเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2563 สำนักข่าว INN รายงานว่าเจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (ดีเอสไอ) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) กรมการค้าภายใน และสำนักงานเขตทวีวัฒนา ได้ไปตรวจค้นบ้านเลขที่ 133 หมู่ 2 แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เจ้าหน้าที่พบสินค้าที่เกี่ยวข้องกับโรคภัยไข้เจ็บซึ่งเป็นสินค้าควบคุมในการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 หลายรายการ ได้แก่ หน้ากากอนามัย (แบบธรรมดา) จำนวน 565 ถ้วย กล่องละ 50 ชิ้น รวมทั้งหมด 28,250 ชิ้น เจลล้างมือ แอลกอฮอล์ หลายขนาดและหลายยี่ห้อ จำนวนมาก แผ่นกรองหน้ากากอนามัย จำนวน 8,200 ห่อ ชุดป้องกันโรค หรือ ชุด PPE จำนวน 1,800 ชุด รวมมูลค่าสินค้าทั้งหมดประมาณ 5,000,000 บาท (K@POOK!, 2563)

จากกรณีที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้นจะพบว่าจากอดีตจนถึงปัจจุบันยังมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด ซึ่งผู้กระทำความผิดมักได้เงินหรือทรัพย์สินจากการกระทำความผิดไปจำนวนมาก และมักนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นมาเปลี่ยนสภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการปกปิดแหล่งที่มาของเงิน โดยให้ผู้อื่นเชื่อว่าเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย แล้วนำเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดครั้งต่อไป หรือนำไปขยายเครือข่ายโดยกระทำความผิดเป็นขบวนการเกิดเป็นองค์กรอาชญากรรม ทำให้เกิดปัญหาว่าไม่มีมาตรการมาตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมที่เกิดจากการแก๊งค์ใด จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดที่ยากแก่การป้องกันและปราบปราม เนื่องจากมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ดำเนินการต่อการกระทำความผิดดังกล่าวยังคงมีข้อบกพร่องและข้อจำกัดอยู่หลายประการ จึงเป็นช่องทางที่ทำให้ผู้กระทำความผิดกล้าที่จะเสี่ยงหรือตัดสินใจกระทำความผิดโดยที่ไม่เกรงกลัวต่อการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อรัฐและประชาชนส่วนรวม และเพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเหล่านี้ให้ลดน้อยลงหรือไม่ให้เกิดผลขึ้นอีกในอนาคต ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่ามีมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตราการทางกฎหมายอื่นที่เหมาะสมมาใช้บังคับ เพื่อทำให้การดำเนินการป้องกันและ

ปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการกำหนดลักษณะความผิดให้เป็นความผิดมูลฐาน
2. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด
3. เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายในการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดครอบคลุมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้เป็นองค์ประกอบของความผิดมูลฐาน
4. เพื่อหาข้อเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้ลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลโดยการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) กล่าวคือ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยต่างๆ บทความคู่มือการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ตั๋วบทกฎหมาย รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำมาตรการว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่มุ่งประสงค์คุ้มครองการประกอบอาชญากรรมและทำลายแรงจูงใจในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนที่สูง โดยมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีทั้งมาตรการทางแพ่งที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สินและมาตรการทางอาญาที่ดำเนินคดีต่อบุคคล โดยมาตรการที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สินนั้นมีหลักการติดตามและเรียกคืนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด โดยจะให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินและให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินอันเป็นการดำเนินการคนละส่วนกับการดำเนินการทางอาญาต่อบุคคล กล่าวคือ แม้ในคดีอาญาศาลจะพิพากษายกฟ้องจำเลย เนื่องจากยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยก็ตาม แต่การดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินก็สามารถดำเนินการได้ โดยมีมาตรการกำหนดภาวะในการพิสูจน์ให้เจ้าของทรัพย์สินมาแสดงตัวและพิสูจน์ว่าทรัพย์สินของตนมิได้เป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หากพิสูจน์ไม่ได้ว่าไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ทรัพย์สินดังกล่าวก็จะตกเป็นของแผ่นดิน นอกจากนี้คำว่าทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินยังหมายถึง (1) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการ

กระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน และให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงิน (2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) และ (3) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตาม (1) หรือ (2) ทั้งนี้ ไม่ว่าทรัพย์สินตาม (1) (2) หรือ (3) จะมีการจำหน่าย จ่าย โอน หรือเปลี่ยนแปลงสภาพไปกี่ครั้งและไม่ว่าจะอยู่ในความครอบครองของบุคคลใด โอนไปเป็นของบุคคลใด หรือปรากฏหลักฐานทางทะเบียนว่าเป็นของบุคคลใด จะเห็นได้ว่าแม้ผู้กระทำความผิดจะนำเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดไปจำหน่าย จ่าย โอนให้ผู้ใดก็ตาม ทรัพย์สินนั้นก็ยังเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอยู่ ซึ่งสามารถนำมาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ โดยหากเจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ทรัพย์สินดังกล่าวก็จะตกเป็นของแผ่นดิน จะเห็นได้ว่าหากนำมาตราการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้บังคับจะทำให้สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันผู้กระทำความผิดมักใช้เทคโนโลยีในการซ่อนเร้น ปกปิด ยักย้ายทรัพย์สิน เช่น โอนไปบัญชีธนาคารต่าง ๆ ของบุคคลอื่น โอนไปซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ โอนไปซื้อบิทคอยน์ (เงินดิจิตอล) หรือการจ่ายเงินบัตรเครดิตเกินบัญชี หรือนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดไปซื้อทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ บ้าน ทองรูปพรรณ อัญมณี แล้วขายต่อไปยังบุคคลอื่นซึ่งหากใช้มาตรการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 อาจไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้อย่างทันทั่วที่ อาจมีการยักย้าย จ่าย โอน ซ่อนเร้น จนไม่สามารถยึดหรืออายัดทรัพย์สินมาดำเนินการให้ตกเป็นของแผ่นดินได้ อีกทั้งการยึดหรืออายัดก็ไม่ได้มีความหมายครอบคลุมกว้างขวางอย่างเช่นการใช้มาตรการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งหากศาลพิพากษายกฟ้องก็ไม่สามารถดำเนินการกับทรัพย์สินดังกล่าวได้ แม้ผู้กระทำความผิดจะไม่สามารถพิสูจน์ว่าตนได้ทรัพย์สินมาโดยสุจริตก็ตาม

นอกจากมาตรการที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีมาตรการทางอาญาที่ดำเนินคดีต่อบุคคลซึ่งมีโทษที่รุนแรงกว่าการใช้กฎหมายอาญาทั่วไป กล่าวคือ การกระทำความผิดในปัจจุบันมักกระทำในรูปแบบองค์กรอาชญากรรม มีการแบ่งหน้าที่กันทำ โดยมีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน การสืบสวนสอบสวนหรือจับกุมผู้กระทำความผิดทั้งขบวนการในฐานะตัวการและผู้มีหน้าที่สนับสนุนอยู่เบื้องหลังทุกคนนั้นเป็นไปได้ค่อนข้างยาก โดยผู้ที่กระทำความผิดในขณะถูกจับกุมในครั้งแรกนั้นย่อมถูกดำเนินคดีในฐานะตัวการ แต่ผู้ที่อยู่ในขบวนการที่ถูกจับกุมได้ภายหลังนั้นอาจมีสถานะเป็นผู้สนับสนุน ช่วยเหลือ ผู้สมคบ หรือเป็นแค่เพียงผู้พยายามกระทำความผิด ซึ่งกฎหมายอาญาทั่วไปจะกำหนดอัตราโทษที่จะลงเพียงกึ่งหนึ่งหรือเพียงสองในสามส่วนของโทษที่ได้กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น แต่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินซึ่งมีเจตนารมณ์ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดโดยมุ่งตัดวงจรอาชญากรรม โดยต้องลงโทษทั้งขบวนการจึงมีการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน มาตรา 5 (ผู้ที่โอน รับโอน

หรือเปลี่ยนแปลงทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือกระทำความผิดด้วยประการใด ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด) หากเป็นบุคคลธรรมดาต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี หรือปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ 200,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท นอกจากนี้มาตรา 6 ยังกำหนดให้ผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงิน แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ผู้นั้นจะต้องรับโทษในราชอาณาจักรด้วย มาตรา 7 ผู้ที่สนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินต้องระวางโทษเช่นเดียวกับตัวการ มาตรา 8 ผู้ที่พยายามกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ และมาตรา 9 ผู้ที่สมคบโดยตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปเพื่อกระทำความผิดฐานฟอกเงิน ต้องระวางโทษกึ่งหนึ่งของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น แต่ถ้าได้มีการกระทำความผิดฐานฟอกเงินเพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันตามวรรคหนึ่ง ผู้สมคบกันนั้นต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น จะเห็นได้ว่ามาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีมาตรการในการดำเนินการกับทรัพย์สินและมาตรการทางอาญาที่ดำเนินการต่อตัวบุคคลที่เด็ดขาดและรุนแรงมากกว่ากฎหมายอาญาทั่วไป แต่อย่างไรก็ตามการที่นำมาตรการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมาใช้กับความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด จะต้องกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินเสียก่อน โดยการพิจารณาว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นไปตามแนวคิดของการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินหรือไม่ ดังนี้

ประการแรก มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดลักษณะความผิดให้เป็นความผิดมูลฐาน การกำหนดความผิดมูลฐานมีความสำคัญต่อการบังคับใช้กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เนื่องจากความผิดมูลฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายดังกล่าว มีแนวคิดพื้นฐานมาจากความผิดมูลฐานที่กำหนดจะต้องเป็นความผิดทางอาญาที่มีเงินเป็นปัจจัยสำคัญ และต้องถูกนำมาตราต่าง ๆ มาใช้บังคับ ในทางกลับกันถ้าหากมิใช่ความผิดมูลฐานแล้ว การดำเนินการต่อทรัพย์สินหรือต่อบุคคลก็ไม่สามารถดำเนินการได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 เสียก่อน อย่างไรก็ตาม การจะกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ.2542 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้นั้น ต้องกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก จะต้องเป็นความผิด

ที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม ประการที่สอง จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง ประการที่สาม จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะที่มีการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม ประการที่สี่ จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดตามมาตรา 29 และมาตรา 30 ประกอบมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและมีลักษณะที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั้ง 4 ประการตามแนวความคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประการที่สอง มาตรการทางกฎหมายในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด

กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้นสามารถลงโทษผู้ที่กระทำความผิดฐานฟอกเงินที่ได้รับทรัพย์สินจากการกระทำความผิดมูลฐาน ซึ่งโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายนี้เป็นโทษในทางอาญา ทำให้สามารถขยายขอบเขตการลงโทษทางอาญาได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงโทษผู้ที่กระทำความผิดในรูปแบบของขบวนการเครือข่ายหรือในรูปแบบขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งหากเปรียบเทียบการใช้มาตรการทางกฎหมายของพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ไม่สามารถเอาผิดกับบุคคลผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสมคบกันในการกระทำความผิดเนื่องจากมีรูปแบบที่ซับซ้อนและมีข้อจำกัดในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในทางอาญา แต่หากนำมาตรการทางกฎหมายของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาใช้บังคับสำหรับผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน ที่ได้กระทำการต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอันเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดแล้ว จะเป็นผลให้สามารถดำเนินการได้ถึงผู้ที่อยู่เบื้องหลังแม้จะไม่ได้ร่วมการกระทำความผิดโดยตรงก็ตาม

ประการที่สาม การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดกรอบคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้เป็นองค์ประกอบของความผิดมูลฐาน

แม้ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดจะเป็นไปตามแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานก็ตาม แต่จะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดดังกล่าวมีทั้งที่เป็นอาชญากรรมธรรมดาและอาชญากรรมร้ายแรงรวมอยู่ในความผิดด้วย ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่กำหนดให้อาชญากรรมร้ายแรงเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จึงต้องกำหนดกรอบของลักษณะการกระทำความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรงให้ชัดเจน เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด มีกำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ซึ่งเป็นโทษที่ไม่มีอัตราโทษขั้นต่ำ ผู้วิจัยจึงเห็นควรนำมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง

การกระทำความผิดมากำหนดเพื่อเป็นการแบ่งแยกระหว่างอาชญากรรมธรรมดาและอาชญากรรมร้ายแรง โดยเปรียบเทียบจากการกำหนดคดีพิเศษของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่ใช้มูลค่าของความเสียหายหรือจำนวนผู้เสียหายในการแบ่งระหว่างคดีพิเศษและคดีปกติออกจากกัน และผู้วิจัยเห็นว่าควรกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่มีมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป เป็นความผิดมูลฐาน เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับลักษณะการกระทำความผิด ตามมาตรา 58 วรรคสอง ข้อ 1 นอกจากนี้ เพื่อไม่ให้เกิดความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานไปกระทบกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ผู้วิจัยเห็นควรกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเฉพาะที่มีลักษณะเป็นการค้าเท่านั้นที่จะเป็นความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ควบคู่ไปกับการปราบปรามอาชญากรรม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดลักษณะความผิดให้เป็นความผิดมูลฐาน

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การจะกำหนดให้ความผิดใดเป็นความผิดมูลฐาน ความผิดนั้นจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 4 ประการ ตามแนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงศ์ธร พิทักษ์สกุลรัตน์ (2561) ได้ศึกษาวิจัย “มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน” พบว่า การจะกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับยาปลอมตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้นั้น ต้องกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน 4 ประการ ดังนี้ ประการแรก จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นองค์รอาชญากรรม ประการที่สอง จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง ประการที่สาม จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะที่มีการกระทำที่สลับซับซ้อนยากแก่การปราบปราม ประการที่สี่ จะต้องเป็นความผิดที่มีลักษณะเป็นภัยต่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ เมื่อพิจารณาการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมตามมาตรา 72 (1) ประกอบมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ถือเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่งที่มีลักษณะเป็นไปตามแนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและมีลักษณะที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ทั้ง 4 ประการตามแนวความคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

2. มาตรการทางกฎหมายในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า หากมีการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ก็จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวมากยิ่งขึ้น เพราะนอกจากผู้กระทำความผิดจะมีความผิดทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ยังจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีบทลงโทษทางอาญาที่มีความรุนแรงด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภฤติน พงษ์ศิริ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีวัตถุอันตรายทางการเกษตร” พบว่า มาตรการลงโทษทางอาญาต่อตัวบุคคลผู้กระทำความผิด จะทำให้สามารถลงโทษบุคคลที่โอน รับโอน หรือเปลี่ยนสภาพทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร โดยมีเจตนาเพื่อชุกซ่อน ปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือปกปิด อำนวยความสะดวกที่แท้จริง การได้มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การโอน การได้สิทธิใดๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว หรือบุคคลที่ได้มา ครอบครองหรือใช้ทรัพย์สิน โดยรู้ในขณะนั้นว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรได้ เนื่องจากถือว่าบุคคลนั้นกระทำความผิดฐานฟอกเงิน รวมทั้งกรณีที่อยู่ประกอบการค้าวัตถุอันตรายทางการเกษตรที่ผิดกฎหมายใช้บริษัทในการประกอบอาชญากรรม หรือปกปิดซ่อนเร้นกิจการที่แท้จริงและแหล่งที่มาของทรัพย์สิน ก็จะถือว่าเป็นการที่นิติบุคคลได้กระทำความผิดฐานฟอกเงิน มีผลให้หากการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น บุคคลดังกล่าวจะต้องถูกลงโทษเช่นเดียวกับกรณีบุคคลธรรมดากระทำความผิดฐานฟอกเงิน ตลอดจนจะทำให้สามารถปราบปรามเครือข่ายผู้กระทำความผิด อีกทั้งจะมีผลเป็นการเพิ่มโอกาสในการจับกุม ด้วยเหตุที่นอกจากอาชญากรรมมีโอกาสถูกจับกุมและลงโทษในความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรแล้ว ยังมีโอกาสถูกจับกุมและลงโทษในความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินจากความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตรอีกด้วย

3. การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดครอบคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนไว้เป็นองค์ประกอบของความผิดมูลฐาน

ผู้วิจัยเห็นควรกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดที่มีมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป เป็นความผิดมูลฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลศักดิ์ หมั่นภักดี (2552) ได้ศึกษาวิจัย “การกำหนดให้ความผิดอาญาร้ายแรง ตามอนุสัญญาสหประชาชาติ เพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมาย

ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน” พบว่า ควรเพิ่ม “ความผิดอาญาร้ายแรง” เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และเห็นควรกำหนดลักษณะของการกระทำความผิดเฉพาะที่มีลักษณะเป็นการค้าเท่านั้นที่จะเป็นความผิดมูลฐาน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และเพื่อสอดคล้องกับความผิดมูลฐานอื่น ๆ ที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤติน พงษ์ศิริ (2560) ได้ศึกษาวิจัย “การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน : ศึกษากรณีวัตถุอันตรายทางการเกษตร” พบว่า การกำหนดองค์ประกอบส่วนที่ว่า “อันมีลักษณะเป็นการค้า” คือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายนั้นเป็นการแสวงหากำไรเป็นปกติธุระ ไม่ใช่การกระทำเพียงครั้งหนึ่งคราวเดียว ซึ่งอาจจะประกอบไปด้วยตนเอง เป็นหุ้นส่วน หรือช่วยทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ธร พิทักษ์สกุลรัตน์ (2561) ได้ศึกษาวิจัย “มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน” พบว่า การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมตามมาตรา 72 (1) ประกอบมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้แก่ การผลิตยาปลอม ควรจำกัดภายในขอบเขตของการกระทำอันมีลักษณะเป็นการค้าเท่านั้น การผลิตยาปลอมเพื่อทดลองใช้เอง ผู้ผลิตยาปลอมย่อมไม่ได้รับผลประโยชน์ทางการเงินหรือทรัพย์สินโดยตรงจากการผลิตยาปลอมแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดลักษณะความผิดให้เป็นความผิดมูลฐาน ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้
มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “ความผิดมูลฐาน” หมายความว่า
(22) ความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ อันมีลักษณะเป็นการค้า ที่มีมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป
2. มาตรการทางกฎหมายในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนด
เห็นควรนำทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน (Aiding and Abetting Theory) และทฤษฎีการสมคบ (Conspiracy Theory) มาใช้บังคับในด้านการดำเนินการทางคดีอาญาของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดด้วย โดยควรบัญญัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดมักกระทำเป็นขบวนการเครือข่าย และมีการแบ่งหน้าที่กันทำอย่างเป็นสัดส่วน ซึ่งตัวการจะเป็นผู้วางแผนการในการกระทำความผิด โดยให้ผู้ร่วมขบวนการ

เป็นผู้ลงมือกระทำความผิด ซึ่งทฤษฎีการช่วยเหลือและสนับสนุน และทฤษฎีการสมคบกันกระทำความผิดนี้สามารถนำมาใช้ในการดำเนินคดีและพิสูจน์ความผิดกับตัวการผู้กระทำความผิดที่แท้จริงได้ จึงนับว่าเป็นประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นในด้านการยับยั้งหรือสกัดกั้นการกระทำความผิดและการขยายเครือข่ายขบวนการของการกระทำความผิดเกี่ยวกับการกักตุนสินค้าควบคุมและการจำหน่ายสินค้าเกินราคาที่กำหนดด้วย

นอกจากนี้เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำหรับอัตราโทษที่ควรแก้ไขอัตราโทษให้สูงขึ้น กล่าวคือ จากเดิมบัญญัติว่า “มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 มาตรา 30 หรือมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” โดยแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “มาตรา 41 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 มาตรา 30 หรือมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 7 ปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

วรรคสอง “กรณีเป็นนิติบุคคลกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทบาทถึงหนึ่งล้านบาท เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น”

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 ตามข้อเสนอแนะข้างต้น
2. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ตามข้อเสนอแนะข้างต้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลชัย เวทีบูรณะ. (2558). *ขอบเขตการใช้บังคับพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542 ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กมลศักดิ์ หมิ่นภักดี. (2552). *การกำหนดให้ความผิดอาญาร้ายแรง ตามอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ.2000 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). *พาณิชย์เผยจับชายหน้ากากอนามัยแพงเกินจริง ทั่วประเทศ 276 ราย*. เข้าถึงได้จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/875277>
- กฤติน พงษ์ศิริ. (2560). *การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน: ศึกษากรณีวัตถุอันตรายทางการเกษตร*. (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไทยรัฐออนไลน์. (2557). *ย้อนรอยวิกฤติน้ำมันปาล์มขาดตลาด*. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/404997>
- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2563 เรื่อง การกำหนดสินค้าควบคุมเพิ่มเติม. (2563, 4 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 137 ตอนพิเศษ 28 ง, หน้า 55.
- ประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2563 เรื่อง การกำหนดราคาจำหน่ายและการแจ้งข้อมูลหน้ากากอนามัย. (2563, 6 มีนาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่ม 137 ตอนพิเศษ 53 ง, หน้า 8-10.
- พงศ์ธร พิทักษ์สกุลรัตน์. (2561). มาตรการทางกฎหมายในการกำหนดให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาปลอมให้เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงิน. (การศึกษาอิสระนิติศาสตรมหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ). (2554). *พณ.ตรวจพบผู้ผลิตตุนน้ำมันปาล์ม 1 ล้านขวด จี้นำออกจำหน่ายก่อนเจอไม้แข็ง*. เข้าถึงได้จาก <https://www.ryt9.com/s/iq03/1054835>
- K@POOK!. (2563). *หลายคลังกักตุนสินค้าหนีภาษี จนท. ตะลึง พบ หน้ากากอนามัย - ชุด PPE มูลค่าร่วม 5 ล้าน*. เข้าถึงได้จาก <https://covid-19.kapook.com/view225336.html>

